

HÉTFŐI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félv. 5000 K. Júgosztáviában: egy példány ára 4 1/2 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-96
Vasárnap este József 62-35 és 71-15

Szabad a jegyet?...

Gömbösek kiléptek az egységes pártból: Cegléd új követe nyílt levelet intézett választóihoz és a levél következtéseképpen valószínűleg tomboló vihar színhelye lesz kedden a nemzetgyűlés méltóságos, komoly ülésére; a mozdonyvezetők és fűtők sztrájkba léptek és Pesten kihirdették a szatúrnumot; szabadon nekünk mégis e komoly események mellett elhaladva egy keserű, szomorú apróságot szótavetnünk ezen a vezető újsághasábon.

A villamosokosikban az új igazgatóság első ténykedésül szigorú táblákat akasztatott ki: a viteldíjat készen kell tartani, a jegyet felszólítás nélkül, gyűrtelen állapotban átnyújtani, utána pedig az íjesztő figyelmeztetés: a jegyesalókat bíróság elé állítjuk!

A jegyesalókat tehát könyörtelenül bíróság elé állítják! Mégis borzasztóan szaporodtak a számkam. Az előtt rongyos és piszkos kis suhanók, esikofogók állították csak meg a leszállóhelyen az embert:

— Bácsi, kérem, szabad a jegyet? De ma, először egy finom, lányos képi fücska szólított meg. A hangja nehezen tört elő a torkán, tejszínű arca mélyen belepirult. Dadozott és akadozott:

— Uram, nem lenne szives a jegyét?

Finom kezű, finom arcu, ápolt fücska volt — ugy tizenegyet esztendő körül — ha szabad ezt a kifejezést használni: prifin.

És itt éi kell hagyni a könnyed, olmeselő hangot. Jegyesalás vagy nem jegyesalás: borzasztó szimp-toma ez, nem kihágás és nem vét-ség és nem család, hanem egy ször-nű betegség íjesztő jele, olyan omen, amelyre jó lesz felfigyelni konzoloknak és másoknak, akiknek ma feladata vigyázni ne quid res-publika detrimenti capiat.

Mert a villamos, ha négyszáz ko-rona is a jegy ára, még mindig zsufoltan jár. A konflisoknak is van dolguk. De már urituk állnak a villamos megállónál és eltérlik a fejeket, hogy ingyen utazhassanak, mert már ók sem bírják a négyszáz koronát. És nem bírja itt egy és ott egy. Lassan ellankad a kezük, amellyel kínos-keservesen a felszínen tartják magukat és lebu-kanak, eltűnnek, az arcizniuk elfakul, a kezük oldalról és lesz belőlük — nem munkás, hanem lumpenprole-tár.

Itt egy ember és ott egy ember abból a rétegből, amely eddig birta, de birta munkával és nem sibilás-sal, birta tisztosággal és fogat ösz-szeszorítva és nem könnyű lelkiis-mertelenséggel, tisztelgélenséggel.

Tessék néha a körmére koppin-tani a moló kéznek, amely szak-szerű vezetés helyett az áremelés-től látja egyedül célra vezető pro-gram lehetőségét, hogy nem mind?

a hatósági intézmény legyen az első, amely drágít. Tessék úgy pénzügyi politikát csinálni, hogy az életstan-dardja mindenkinek egyformán sü-lyedjen és ne csak a szegény közöm-

büské, míg az ügyesek aranyvalu-tában keresnek. Tessék kiegyenlíte-ni és akkor nem fogja többé a szo-moru „szabad a jegyet?” kérés meg-állítani az utast, akkor a jegyesalás

nem az igazgatóság szigorú fenyeg-etése miatt fog megszűnni, hanem azért, mert — ha nehezen is — de akinek utaznia kell, az majd ki is tudja fizetni a viteldíjat.

Liberális irányú eltolódás a kormányban

Fontos tárgyalások a pártönkivüliekkel — Kombinációk új politikai elhelyezkedésekről — Nagy vita várható az adójavaslatoknál

Ugron és Rassay nyilatkozata

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A hét politikai eseményei előve-tették árnyékukat Nemesak Kál-lay Tibor adójavaslatai jelentenek súlyos parlamenti és azt megelőző bizottsági harcot, de megoldásra vár két fontos probléma is. Elsősor-ban itt van

az egységes pártból kivált faj-védők elhelyezkedése a politikai csatarendben.

Bizonyos, hogy nagyatádi Szabó István állásfoglalása a pártértekez-leten szinte döntő mértékben lecső-kentette felszívó képességüket és még az eddigi biztosnak tartott „kis-gazdák” is leszakadtak a kiváltók gyűjritőjétől. Ennek ellenére vannak bizonyos pártönkivüli képviselők, akiknek világnézlete teljesen meg-egyezik Gömbös Gyulával és tár-szával és

eddig az egyesülés csak azért nem volt lehetséges közöttük, mert az egységes párt keretei nem voltak hajlandók a ked-vükkért kitágulni.

Itt elsősorban Ulain Ferenc, Zsír-kay János és Kiss Menyhért nez-etgyűlési képviselőkre kell gondolni.

Ez a politikai orientáció, ha sza-bad ezt a szinte feleslegesnek tejszó kifejezést használni, nem jelent meglepetést és egész bizonyosan a laiban sem nyom annyit, mint az a másik hír, amely azonban még na-gyon is megerősítésre szorul. Egyes politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy

a pártönkivüli politikusok cso-portja és az egységes párt kö-zött nagymérvű közeledés állott be azáltal, hogy Gömbösek ki-váltak.

Kötelező formában tárgyalások még nem indultak meg, mert első-sorban a kormányzó pártban levő kisgazdák idegenkedését kell lefo-kozni. Ha azonban ez az érdes fel-let úgy ahogy lecsiszolódik, akkor komolyabb formában felvetődhetik a kérdések. Ertesülősünk szerint a pártönkivüli csoportjának

személyi kívánságai is vannak és pedig egy miniszteri szék és egy államtitkári állás erejéig.

Amennyiben a személyi szempontok honorálására kerülne a sor, az a kormánypártnak természetesen fel kell áldoznia egyik miniszterét. Ez az áldozat informátorunk szerint önként adódik, ha figyelembe ves-zük, hogy a belépő politikusok kö-zül az egyik már betöltötte a bel-ügyminiszteri széket.

Ugron a helyzetről

A Gömbös-frakció kiválasza az egysé-ges pártból azt a régen felszínen lebo-gó kérdést tette ismét aktuálissá, hogy a pártönkivüli képviselők belépnek a Bethlen politikáját támogató kormány-pártba. Kérdést intéztünk ez ügyben Ugron Gábor volt miniszter, nemzet-gyűlési képviselőhöz, aki a következő-képpen nyilatkozott:

— Gömbös Gyula és néhány hívének kilépése az egységes pártból még nem tekinthető olyan döntő politikai momen-

tnak, mely után a kormány egész politikájának támogatójaként léphessék fel.

— Én nem azért voltam ellenzéki poli-tikus, mert bizonyos személyek a kor-mány táborában vannak vagy voltak, hanem azért, mert a jelenlegi kormány politikáját teljes egészében nem osztom s azzal szemben tárgyi kifogásaim vannak.

— Meggyőződésem azonban, hogy a legrövidebb időn belül a kül- és bel-politika, valamint a közgazdasági vi-szonyok olyan politikai irányzat köv-etésére kényszerítik a kormányt, amely lényegesen megközelíti az én felfo-gasmat a politikai irányomat. Ha ez be-következik, s ezt, mint fentebb emlitet-tom, rövidesen remélem, úgy több kör-ében támogathatom Bethlen kormá-nyát, mint ma, meggyőződésem teljes és intakt épségének megőrzése mellett.

Rassay Gömbösek kilépéséről és Lendvai leveléről

A Hétfői Napló munkatársa kér-dést intézett Rassay Károlyhoz az aktuális politikai kérdéseket illető-leg. Rassay Károly a következőket volt szives mondani:

— Gömbös Gyulának és négy tár-sának az egységes pártból való ki-válasza kétségtelenül lépés afelé, hogy a parlamenti pártoknak mes-teresleges glomeráltsága megszűnjék és meginduljon az egységesítés, ter-mészetes pártalakulási folyamat.

— De azért a lépésnek túl nagy jelentőséget tulajdonítani talán még sem szabad. A kilépés oka nem annyira a komoly ellentétek áthi-dalhatatlansága volt, mint inkább egy rosszul sikerült taktikai mo-zdulat, amelynek, fászkáló végző-dvén, le kellett vonni a konzekven-ciáit. Ha az öt jobbszélű képviselő a pártból ki is vált, elvárhatóik még ma is ott ülnek a miniszterelnök mögött és még ma is gerincét teszik az egységes pártnak. Ha az elmúlt évek eseményeire visszagondolok, renkeitök megnyitálatkosoknak és eslekedeteknek nemesak a kilépett öt képviselő tapsolt, hanem ap-laudált lelkesen az egységes párt

A vasárnapi magánforgalom

a teljes üzletlenség jegyében zajlott le. Miután a pénzintézetek és ma-gánbankárok az ex-giróüzletekből kikapaszkodtak s a nagybővű tiszde-bizományos cégek is hasonló eljárást követnek, magánforgalom nem alakíthatott ki. A mai taxációs árfolyamok közül a következőket emel-jük ki: Magyar Hitel 380.000, Osztrák Hitel 165.000, Földhitelbank 315.000, Rima 180.000, Salgó 560.000, Kőszén 2.100.000, Ganz-vill. 1.500.000, Lipták 25.000, Mérleg 37.000, Georgia 690.000, Mezőhegyesi 255.000, Spó-dium 210.000, Ofa 390.000, Lichting 160.000, Mercuria 16.000, Államvasut 460.000, Közuti 345.000

Valufarazsza a Japán-kávéházban Nagy mennyiségű valutát találtak - Sok előállítás

A Japán-kávéház teraszra egyszerre küfűl. A vendégek sietve kerülnek beljebb a kávéháza. Ugy látszik mintha a hírtelen támadt szél, vagy a feketén gyülekező felhők zavarták be volna őket. És az eddig csöndes kávéház képe megváltozik. Emberek idegesen magyaráznak egymásnak. Kétségbeesetten tapogatóznak duzzadt és lapos zsebeket, sokan a leváltárcajukat szedik elő. Most már világos a helyzet: razzia van. A rendőrség valutára vadászik és sok kétségbeesett arc azt mutatja, hogy nem hiába.

Még egy-két perc és a kávéházból már senki eltávozni nem tud. Csak bejönni lehet. És már igazoltatnak is. Az uccán sétálók észrevétele a kávéháza körüli dolgokat, lassankint összeverődnek az emberek. Kárörvendőn mosolyognak a bentiekre. Pedig köztüjük sokan lehetnek, akik nem szívesen lennének szünetelő alanyai ilyen "valuta-razziának". A legtöbb ember utóvilággal igazolja magát. Még a hátulállókon sem látni egy szöszre az utóvilág olyan tömegét, mint látni. Ugy látszik az utóvilág a legjobban igazolvány, mert egymásután állítják a bejárathoz az embereket.

— Kérem az igazolványt!
Hűdegen hangzott felém, szinte szürk. Hamar igazoltam magam, de megkértem a detektívt, hogy mehetnek velük a kapitányságra. Mint igazolt emberrel már barátságosan beszélt a detektív és készséggel megengedte. A bejáratnál egy ember kíváncsian hajolt be. A felügyelő rendőr megfogja a karját.

— Na nézze meg, ha olyan kíváncsi! — És már a kávéháza volt. Szegény ember. Tisztességes kereskedő a Nagymező-utóból és nem hord magánál igazolványt. Néha hallatszik egy-egy erősebb argylemetzés, amikor az emberek nem oda mennek, ahova a detektívek küldik őket. Elegánsan öltözött fiatal ember majd a tükörök ment. Azt látta, ott is van egy kijáratt. A szöke kis telefonos kasszonyok telegyűzött papírlap, van a kezében. És még mindig újabb telefonszámokat mondanak be neki.

— Telefonáljon a feleségemnek, hogy az igazolványom kellejő a mozsár uccai kapitányságra.

Vagy:
— Ha nem jönnek haza tízig, hát ne nyugtalankodjanak: a rendőrségen vagyok jó helyen.

Amikor befejeződik az igazoltatás, megindul a menet az ali szökeapályra levő rendőrségre. 25-30 ember. A rendőrség udvarán már megnyugodtak az emberek és hamarosan pesti argylemetzés találgatták az új igazoltatás kezdetét. Sokan — ezek bizony lehetnek a dolgukban — egészen kedélyesen fogták fel a helyzetet és volt olyan is, aki megkérdezte:

— tulle vannak mindenfélre kaecatal, amitt mind énnekem kö leporolnyí, de nem is maradok itokkál idvezell és tiszteltettjük az ismerősökkel az átrocra: Naeság Dudai Agoston budán budapest I szépphegy uca három, pedig nagyon finom ember, ate Anicád.

A legény megköszönte szépen a felolvasást és boldogan írta rá tábori levelezőlapjára az átrocát: Dudai Agoston nácságos ur leveleivel budán szépphegy-uca három.

Aztán nemsokára fogságba kerülünk és elszakadunk egymástól. Már mint én, meg a legényem.

Két évvel ezelőtt vetődtem heza Szibériából. Egyszer esztangolok az utcán, hát a köruton ott rohan el mellettem autón a Dudai Agost. Ritkító ruhában tollaskalapos nő ült mellette. Fiatal, de nem épp valami csinos.

— Nini, — mondok magamban — csak nem valami műtárgy? Csak nem házasodott meg az öreg?

Nem túlságosan furta az oldalabát a dolog, hanem azért vagy két hét múlva egyszer unalmamban mégis eszembe jutott, hogy átme-gyek Budára meglátogatni a műgyűjtőt. Hátha igazán megnősült. Ez még érdekes is egy kicsit.

— Nincs valakinél zuga. Unalmas lesz itt. Ez már kártyázni is akart. Talán a partinál érte a razzia. Odébb egy szakkálás, öreg bácsi szinte remeg az izgalomtól. Folyton azt hajtogatja, hogy véletlenül került a kávéháza. Amikor egy félreos helyet keres, a kártyás ember figyelmezteti a detektívt: — Vigyázzon rá! Biztosan van nála kétfő és felakasztja magát.

Benn az irodában már folyik az igazoltatás. A zsebekből mindent kiraknak a rendőrtisztviselő. Csak valutát keresnek. Eppen egy szöke fiatalembert kérdeget. Amikor megtudja, hogy színes, mondja, hogy jó foglalkozás. A fiatal színesz rezignáltan feleli rá, hogy:

— Igen. De van jobb is. És amint látom, rosszabb is!
Ezen nevetnek. Egy másik fiatalember, egészen barnára égve, arra a fel-

szólítára, hogy az öszes pénzt tegye az asztalra, husz koronát vesz ki a zsebéből. A kétfő detektíveknek felvilágosítást megmondja, hogy aznap jött meg Batatonlelléről. Erre elhitték, hogy nincs több pénze.

Az igazoltatás végén csak öt embort tartottak ott. Ezeknél nagyobb mennyiségű valuta volt.

A rendőrségről visszamentem a kávéháza. A főpincér nagyon kedvelten. Néki sok pénzt razzizták el. A kávéháza a razziaelőtti emberek közösségének uszonna-tízleteiket. Persze valahányszor. Dollárban harminchézrezerőt és osztrák koronában negyvenháromert.

A kártyás ember is leült játszani és osztásközben halom, amint mondja: — Nézzük, miből élünk.

Molnár László.

Surlódás Anglia és Oroszország között

London, augusztus 4.

A Reuter-troda jelenti: Anglia moszkvai képviselője azokra a meglehetősen nyugtalanító híresztelésekre való tekintettel, amelyek Rakovszkijnak Nagybritanniával szemben tanúsítandó magatartásáról keringenek, jegyzéket nyújtott át, amelyben felvilágosítást kér arról, van-e alapjuk ezeknek a híreszteléseknek.

Rakovszkij, aki Moszkvából tegnap akart elutazni Londonba, hogy mint Krassin utódja átvegye az orosz kereskedelmi delegáció vezetését, elutazást Nagybritanniának a lépése miatt elhalasztotta. E kérdés végleges tisztázásáig az angol kormány aligha adja meg hozzájárulását Rakovszkij kinevezéséhez.

A korona romlása tönkretette a zsebtolvajipart

Akiket az elromlott korona jajt meg

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Ferenőváros mélyén, elhagyott, sötét utcában találkoztam barátommal, a zsebtolvajjal. Foltozott, piszkos ruha volt rajta, gallértalan inge, frauzantái divat szorin, apacsómdra kihajtvja.

— Mi van veled, Józsi?
— Végem van. Befűtött nekem a zürichi korona. Munkába járok dolgozni. A "brachis Józsi" (brachis = bátor, vakmerő) a legveszedelmesebb zsebtolvajok egyike volt. Lányos képű, fiatal gyerekek Nagyszerűen öltözködött. A legdivatosabb ruhákat hordta, selyeming, lakkepő nélkül el sem tudtam volna köpölni. Világoskék szemével olyan ártatlanul tudt nézni, hogy sok ideig magam sem hittem, hogy ilyen mosolygós, tiszta nézőcséssl bünt is lehessen elkövetni. Pedig éppen ez volt az üzleti alap. Testi és öltözködési előnyeit olyan nagyszerűen tudta kihasználni, hogy sohasem mertek gyanakodni rá.

A villamosokon hihetetlen vakmerőséggel operált. Ha az áldozat észrevette, hogy elült a pénztárcája, a brachis Józsi rögtön személyleírását tudott adni, hogy ilyen meg ilyen külsejű embert látott gyansan setenkedni a meglopott körül. Senkinek sem jutott eszébe, hogy

a furra gyanakodjon. Pedig a pénztárca nála volt. A "brachis" jelzőt valóban megérdemelte.

Annál nagyobb volt tehát meglepetésem, hogy piszkos és rongyos ruhában látom, gallér és „shymmi"-nyaklenkő nélkül.

— Mi történt? „Sitin" voltál? (sitin lenni = bőrtönbe kerülni.)

— Dehogya! Azt meg nem érik. A A zürichi korona tönkretett. Nem lehet már lopni.

— Miért?
— Nézzon ide, kérem. Elmagyarázom az egészet. Mióta a pénz úgy lecsett, azóta nem ér semmit. Az emberek zsebében kilószáma van a bankó, még sem érnék vele semmit.

— Egy kiló bankó mégis csak ér valamit...

— Nuki igen. De nekünk, mondom, semmit sem ér. Ma kétfő ember van. Valgy semmije sincs, vagy pedig „szufolya van". Akinek nincs, attól ugyebár nem lehet lopni. Akinek van, annak sok van. Annak kiáll a zsebe a sok pénztől. De mit ér az nekünk, ha nem lehet ellopni. A pénz ugyanis nem tér bele a tárcába, csak egy összehajtogatva van a zsebben. A zseb előtti teljesen ki van fesztve. Nincs a világon olyan keskeny ujj, amelyik még beleférne. A legkisebb érintés is azonnal megérezné a pasas. A huszonötter koronások végét két ujjal meg meg lehetne fogni, de az a vesztély fenyeget, hogy kíméletés közben a laza csomag közepre kicsuszik és így árulója lenne az egészeknek. Nem érdemes megreszkizni.

— No Józsi, ne légy úgy elkeiserdedve, hiszen van még aranyóra a világon, akarom mondani a zsebekben...

— Mit? Van aranyóra? Látszik, hogy nem ismeri a viszonyokat! Aranyláncal „flangálnak" az emberek. Befelűzik a gomblyukba. De nézze csak meg, mi átvegy rajtuk! Legtöbbször semmi, vagy rézóra. Akinek ma még aranyórája van, az autón, meg kocsin jár. Az nem til villamosra. Azért tegyem ki magam a leucuskának! Nem vagyok bolond!

— Hát most miből élés?
— Dolgozom. Kifűtött vagyok egy élelthen. Tízszézetet kapok egy hétre.

— Aból meg tudsz élni?
— Aból magaból nem. De van az üzletben posztó meg selyem...

— Ertem. Szóval abból?
— Igen. De nagyon kevés a „szajrd" (szákmány). Nagyon viryáznak a boltban a portókára.

— A zseb ruhád hogy látszik?
— Lassanként eladogattam. Olyan ruhákban egy sem lehetne munkába járni. A brachis Józsi szeméit öltönik a könyvek.

— Nem lehet... nem bírunk... egészen tönkretett az a nyavalvas zürichi korona...

Sármay István.

Értesítés az Első Magyar Iparbank ügyfelei részére

A Magyar Általános Hitelbank és az Első Magyar Iparbank 1923 június 16-án tartott közgyűlésének a két intézet egyesítésére vonatkozó határozatát a céggyűlésbe bevezetve, az Első Magyar Iparbank működését beszüntette és beolvadt a Magyar Általános Hitelbankba, mely intézet az Első Magyar Iparbanknál vezetett számlákat és kezelt letéteket tovább fogja vezetni, ill. letve kezelni.

Az Első Magyar Iparbank t. ügyfeleit bátrak vagyunk felkérni, hogy bankozásukat ügyfelükben ezután a Magyar Általános Hitelbankhoz fordulni és megbeszéljék ezen intézközés iránti any bizakodásukat, melynek központi pénztárával (Budapest, V., Dorottya-utca 5), valamint összes fiókjaik készsége állanak a t. ügyfelek rendelkezésére.

Az Első Magyar Iparbank Krisztina városi főkja (I., Krisztina-tér 2) énkül a Magyar Általános Hitelbank főnkül jaként fogja működését cédlig helyetteselgel folytatni.

Budapest, 1923 augusztus 5.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága.

Az Első Magyar Iparbank igazgatósága.

DIANA KRÉM
a szeplők biztos ellenszere.

BOROS-HORDÓ

vevőim szives figyelmét felhívjuk a közlög szöretre és felkérjük, hogy rendeléseiket már most feladni sziveskedjenek. Rendelések a beérkezés sorrendjében eszközöltenek. Rektáron elsőrendű új és használt horodók minden nagyságban

Böhm Kálmán Horodgyár Rt.
Budapest, VI. kerület, Szabolcs uca 19
Tel. 148-12. Sürgősnél: Horodósböhm, Budapest
Írásbeli ajánlatokat nem adunk!

Meglepő árakat fizetek viselt férjruhákért
Wertheimer, Gr. Zichy Jenő u. 23. Telefon 165-23

Aranyakat 2100-3500 K-ig
brilliant, ezüst, réz, ezüst, mindenféle árágában vesz. a KÖZPONTI ÉKSZERBEVÁLTÓ Józset körül 17. szám. Telefonszám: Józset 61

Világ-szoencsáló **Bütor 150.000 K-161**
ebédliék, konyhakész, asztali, Vörösmáry u. 17. Bütorgyári torok

Elfogadok bizományba és másdrolok műtárgyakat, porcelánokat, szönyegeket, képeket, régi bútorokat, készleteket s b költészenesen legnyosabb ár t ér el tükki. Gyora elindás. Nagy veveközöség.

Műkereskedés (Lajoska Gyula), VII., Erzsébet körút 15. Telefon: Józset 23-48

CIRKU
Váro...
TELEFON: 55-55

Poloskairás
lakásainkat, 12csét, szönyegpöndözést legelő nyoszedben vállaltak vakum, Horn Ede u. 12. Tel. 44-24

HIREK

Mozdony

A sztrájk délutánján kimentem az útonra és a földhözragadt emberek ostroma kordonján keresztül eljutottam a mozdonyhoz, aki ott állt a szélső sínen, utolsókat lihegve, igazán a vágatástól elronyogott füstszálalól és felhőtlan, mint egy marathoni futó, aki eszméletlenül nagy össze a cölckarkádán. A mozdonyvezető már cserbenhagyta, a fűtő sajjárral hordta a vízel pölvoga parászt kemencéjébe, végül nagyot szuszogott és öklömnny könyvek jelentek meg a kezén fekete hátán. A fűtő azebra-várga olajos sapkáját, feltette a civilkardját és ezzel a kalappal között el az aranyosillagos hivatalnoktól. Ment vagy tíz lépést, aztán szeretettel és melankólikusan visszazérett a gép-é, mint a paraszt a vásárban elkelt lovára. Aztán elvezett a kis civil fűtő a hátkápolnának, mezőberényiek és zalasszentiványiak között, akik odatüremlették a vdrátérom bejáratához és úgy álltak ott, mintha az ajtóban akarták volna megvárni a sztrájk végét. Künn a mozdony közben egészen elcsendesedett, az iveshagndr sikek bongsádt haldokló köhészése sem tántoktette többé. Nagy, fekete acélhulla lett a mozdony, kiadott szemekkel, megdermedt végtagokkal, döglött szívek. A fűtőt is kiköpte, széles szentócsa támadt körülötte, a sűrűre száradt közt imlt-amott vörösen izzott a parás, mint a vér. Tökéletes hulla volt ez a gyönyörű szállítás, megdöglött abban a pillanatban, amikor leszűlt róla az ember, aki szinte észre sem lehetett venni rajta a kövér körülött, az arrogánsan mozduló tolatyú dörnyajtató, a fűtőt és a komotló. Hajszlákra máköcs, gyönyörű mechanizmus, amely egy csapsdra használhatatlenné vált, amint a szuverén emberjének úgy bészelt, hogy nem látta el azt a kis vaskorongot, mely az acélbőlyt testét igazalomba hozza. Százötven kilométert tal fel órdoként, százezer kilométert lebbent át, felmászott a hegyre, beledőlt hegyes szűgyét az alaputak vastag sötétségébe és most itt áll gyümölcslanul és nem tud egy centiméterrel tovább előmozdítani.

Nagyon felduszszította emberi érzéseimet, amikor láttam ezt a gyümölcslanul mozdonyt a kihalt pályaudvaron. Sokan azt mondják, a gép lassanként feleslegessé teszi az emberi munkát. Eragradozás, de e pillanatban itt áll előttem az az újkori ichtiazozmus, a mozdony, aki ellenmondást nem tűrő lendülettel követelte ki magának a szabad, kiváltságos utat és legelőt, aki célbe mérészkedett. Most mozduljon, ha tud! Vágtasson, romboljon, csapjon össze örült szerelme egy másikkal, és rakja magasra eleven detekkel szerelme hekatombját, ha tudja! Ha most jönne az ember, egyetlen ember, csodát tudna művelni vele, felhámozhatná, megpillentné az élet tüzevel a teti energiatárat. Mégis csak én válok az ember, aki olyan egyszerű, de örökérvényű csodákra képes, mint a mamba...

Zsolt Béla.

— Lelentették a 101. gyalogezred hőseinek emlékművét. Vasárnap délelőtt impozáns módon, hatalmas közönség jelenlétében leplezték le a volt 101. gyalogezred hőseinek emlékére emelt emlékművet. A honvédelmi minisztert az ünnepségen Krusina Manó tábornok képviselte. Tábori mist és imát Húvegy Gyula plébános, a volt 101. gyalogezred tábori lelkésze mondott.

Kontz Henrik onogrélikus tábori lelkész mélygyászú imában emlékezett meg a hősi halottairól. Selényi Pál dr., a volt 101. gyalogezred főhadnagya mondtatta az emlékszókat, amelynek nagy hatása volt. Az emlékművet elsőnek Krusina tábornok koszorúzta meg, utána pedig a honvédség, a városi tanács, a különböző testületek és iskolák. Az ünnepély végével a honvédség díszszerepe, valamint a volt 101-esek díszmarchon vonultak el a tábornok és a közönség előtt.

— Bencs a Kriszlinavárosban. A kriszlinavárosi plébánia-templom vasárnap keretében meg a szokásos egyházi ünnepégek emlékművénél. Reggel 6 órakor Bednár Albert, a Belváros újonnan megválasztott plébánosa, mondott szentegykötéllel kezelt szentmisét, majd utána szentbeszédet. Délelőtt 10 órakor dr. Madarász István pápai kamarás, érseki titkár nagyszásznyalású szentbeszédében méltatta az ünnep jelentőségét, mely után

Pest 1923

Vurstli

Külencszáz és huszonhárom rekkenő nyará kiballagtam a vurstliba én egy délután. Pesti vurstli, vagy tíz év meg se néztelek... na de még ma levezekem ezt a vétkemet.

Balfelől a tavat hagytam, — úgysem érdekel, énnekem ma csak a vurstli színes élve kell. Hattyúknak ma más dobáljon morzsát és magot s hőst hévvel más vezessen karcsú csónakot.

Hol cselédek s hetyke hadfők kandi népe jár, messziről virít a vurstli tarka képe már. Szívem vígan fölnyerit, mint elsőfű csikó... Drága vurstli!... hogy kavarg és hogy viharzik, ó

Jobbra-balra körhintákban részeg verki zeng, hölgy az úrnak és viszont, száz szerpentint izeni. Bűg a lég és hull a por és száll a vég szalag... ó, be' szédítő szívórvány egy fűdél alatt!

Am tovább kell menni gyorsan!... hosszú még az út, vár posember, cöllevészet és barlangviszt. Bolhaszínház, tetovált hölgy és még annyit más tündérkertbe invitáló, bűvös állomás.

Menni kell!... Javában áll és porzik már a bái, jó lovam a hippodromban mérgesen kapál, kikidőlt, mindahány, csak engem csalogat... mért, hogy lábam mégse indul s lépést halogat?

Persze, persze... az a szőke, az a kis kacér, aki ott egy kentaur hátán száguld, mint a szél és utána szőlke fúrte röpköd és libeg... képe szél a szolnycsokkját most libbentti meg.

Ó, be formás!... száz kis emlék zeng föl hirtelen. Vurstliknak minden csodája, búve mit nekem? Szembenéztem. Visszazérett. Rámkacag. Leint. S már nyeregbe szöktem én is, frissen, mint a pinti.

Bűg a lég és hull a por és száll a vég szalag, megszerettük persze egymást röpke perc alatt. S mert az ifjú szerelem csak hűs magányt szível... ott hagytuk a drága vurstlit isten hírvél.

GACS DEMETER.

Bárdom, a közfizetési alkalmozott a délutáni javvédő lapot bön-gesztelte nagy szorgalommal.

— No, uram — mondotta, — az új követ ugyan hamar kitanúta a nemzetgyűlési beszédet. Egy napja, vagy kétfő legfeljebb ha odabe van, de úgy odamondogat man, mint a legöregebb. Ehun e itt óvasom a levélit, akit a ceglédiekhez írt. Hát uram, én nem vagyok szemtelen, én nem párbajozok, de aki nekem ojját mond, mint az új képviselő ur az országgházának, hát engem uccse úgy meg-simogat, hogy hideg kék pengéjével kell lenyomogatni a dagasztat a fején. De már az van, hogy ez magasabb is-kola uram, mer hát ez a képviselő urnak mentelmi joga, oszt az nem szól neki miháta senki. De már azt csodálom, hogy aszongya: „Cegléd, Cegléd miv tette!” mintha nagyon is sajnálná, hogy így belekényserítették a képviselő-ségbe, mer hogy hát nebi az ilyen goromlóskodáshoz nagyon is uri a gymora. No, uram, akit nagyon megr, annak a gymora aligha ökröndöshet akármikül is. Mag hogy ő sajnálja. De a komám, aki Ceglédről gyűtt tonnap, ugy meséli, hogy választás előtt meg nagyon is akart a képviselő ur. Csak most utána nem akar már. Sajnádhátja, mer mos má késő. No, istennek ajálom.

gitségével akarják a közel százezer holdas birtokot kibérelni.

— A 400 koronás villamosjegy. Ma volt a négy százkoronás villamosjegy premierje és el lehet mondani erről a premieréről, hogy a közönség zajos nem tetszése és ritka széksorok előtt zajlott le. Délelőtt a kőrutának és nagyforgalmu utronalakon fűresen haladtak el a villamosok és csak a délutáni órákban, amikor az ózónás a zöldbe és a nyári vendéglők felé megindul, teltek meg a kocsi. A közönségnek ismét egy széles rétege szánta rá magát arra, hogy gyalog tegye meg kisebb utját. Két bekiötött fejű menyecske utazott az egyik 33-as jelzésű kocsi ma délután. Amikor a kalanz négy száz koronát kért a jegyért, először dühösen le akarták szállni, de később mégis csak megmondolták magukat.

— No, nem baj, — mondta az egyik, — maj behozzuk a dinnye meg a szőlő drán.

Egy idősebb, jóarcu, uriasan öltözött ur komotósan veszi elő tárcájából a négy darab százas és miközben levelessa a kalanz kezébe, szomoruan jegyzi meg: — Harminc esztendeje ennyit vettem meg a pesteszintérléni villámát. Kétszáz forintért.

És ahogy a forint szó kiszalad a száján, a villamos levegője a régi, boldog idők meleg emlékével telik meg. De jó is volt, amikor még forintokban számoltunk.

— Tíz előfizető és tíz párttag — egy tisztviselő állás. Udvard nagyközönségben Brezánsky István, mint adóügyi jegyző már több év óta működött. Bár a felvidéki esz miniszter állásában megerősítette, a miniszterium a minap hirtelen és váratlan, állásából elbocsátotta s egyuttal kinevezte utódját, aki állását elfoglalta. Brezánsky fel-síletett Pozsonyba a közigazgatási refereshez, ott tudomásra adták, hogy ha hajlandó a Nepszág című cseh kormánylapnak 10 előfizetőt és a Csánki-Neumann-féle csehbárt „magyar” párt-kan 10 párttagot Udvardon szerezni, állását újból elfoglalhatja.

— Beszűntett a nemzetgyűlés. A Házfelügyelő Országos Szövetsége ma délutánra hívta össze országos nemzetgyűlést a régi képviselőházban. A rendőrség a nemzetgyűlést megtartását a kivételes állapotokra való tekintettel nem engedélyezte.

után Sagmüller József öbndai apát-plébános fényes segédlettel s a hívek impozáns részvételével mellett kőrmenetet tartott, majd utána ugyancsak ó pontifikálta az ünnepi szentmisét, amelyen a hívek igen nagy számban járultak a szentmiséhez. Délután dr. Zelliger Vilmos apát-plébános tartotta az ünnepséget bezáró litániát, ugyancsak fényes segédlettel.

— A Feingold-ügy tárgyalása. A Finanz Montag című bécsi lap leplelézése után támadt Fábrián—Eckhardt affér legközelebb a büntetőbírósgót is foglalkoztatni fogja. Gábor Ignác, a M. T. I. munkatársa azt a hirt terjesztette ugyanis, hogy a cikket Lory Pál budapesti építész írta vagy szagalmazta. Lory e híresztelés miatt rágalmasz címén feljelentést tett Gábor Ignác ellen. A feljelentési beadványhoz mellékelte a cikk hiteles magyar fordítását. A cikk szerint a zsidó Feingold apjával együtt a háború alatt felváltaluteltekből gazdagodott meg. Feingold merész spekulációk révén szerelte óriási vagyonát, majd nemrégiben a magyar zsidók földözjének, Eckhardt Tibornak a segítségével monopolizálta az arbitrázsüzletet, a déli órákban történt telefonbeszélgetésekkel. Lory Pál szerint Gábor ót alapítlanul rágalmazta meg a cikk írásával vagy szagalmazásával. Ké-ri Gábor Ignác elítélését rágalmasz címén és Wünscher Frigyesnek, a M. T. I. igazgatójának és Berzeviczy Bélának, a földművelésügyi miniszterium bécsi megbatalmazottjának tanúként való kihallgatását. Jakab Ernő dr. büntető járárását a főtárgyalást augusztus 16-ára tűzte ki.

— Aranymisés plébános. Győrből jelentik a Magyar Kurirnak: Hatzinger István vőcegy plébános vasárnap ünnepele pappá szentelésének 50. évfordulóját. A jubiláns lelkész, aki 25 év óta községének gondos atyja és lelképásztor, plébániájának templomá-nak mondotta el aranymisét, mely alkalommal hívei szeretetük és ragaszkodásuk minden jelével elhalmozták. Az ünnepi beszédet és alkalommal Gosztonyi Nándor bencés tanár mondotta. A jubiláns lelkészort a megyéspüspök és az egyházmegye papsága dűvözölte zen a napon.

— Iglo város cseh nevet kap. Iglo városát a legközelebbi jövőben át fogják keresztelni. Az új név felől döntés

még nem történt. Cseh részről az „Iglou” nevet ajánlották, az ellen azonban élenként tiltakoztak és helyette Iglavi vagy Ihlavi elnevezést ajánlották.

— Egy leány állítólagos kalandja szerelmes fiatalemberekkel. Szombaton este Zuglóban, az Angol uca egyik üres telken a rendőr alva találta Goldberger Jolánt. A nyakára zsebkendő volt kötve. A főkapitány-ság Goldberger Jolán azt adta elő, hogy egy fiatalember kicsalta Zuglóba és ott merényletet akart elkövetni ellene. Klátozására még két fiatalember került elő, akik szintén merényletet akartak ellene elkövetni. Mikor ellenszegült, zsebkendővel fojtogatni kezdte. Goldberger Jolán már többször volt dolga a rendőrséggel. Fantasztikus öngyilkossági kísérletek miatt nem egyszer került a főkapitányságra. Azt hiszik, hogy az erkölcsstelen tá-madással szóló história ismét nem egyéb, mint az exaltált leány agy-zsűlleménye. A rendőrség a nyomozást mindenesetre megindította.

— Kigyulladt a hullásvan. Ma délután, az Angol Parkban szórakozó közönségnek nagy iedtségben volt része. Az Amerikai Vasút legmagasabb pozí-ján az egyik utas eldobta egy cigarettáját, amely a deszkák közé esett. A nagy forrásgázban kiszáradt fadvíz tüzet fogott és egy nécer szélességben elterjedt. A kivonult tüzoltók rövidesen eloltották a tüzet és a forgalom ismét helyreállt.

— Megszokták elmebeteg. A lipótmé-zel elmeagyógyintézetből szombaton délután megszokott Turvet Blanka közve-széles elmebeteg. Az a gyaru merült fel, hogy a beteg Győr felé vette utját. Keresik.

— A sereh kormány bérbeadja Frigyes főherceg baranyai birtokát. A ju-goszláv kormány Frigyes főherceg baranyai birtokait nagybirtokként bérbead-sával foglalkozik. A sereh pénzügyminiszter most készíti elő a bérbeadásra vonatkozó törvényjavaslatot, de máris megalakult egy pénzcsoport a nagybir-tok kibérelésére. A pénzcsoport juroszia-lyi bankokból áll, élükön a Horvát Lászlámtóló Bankkal és idegen tőke sor-

Telefón: 186-34

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Technikai okok miatt lanyhult el az értékpia

A bankok két hétre kikapcsolódtak az üzletből.
A kontramin akciója most sem sikerült

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A budapesti értékpiac irányzata tisztán technikai okok miatt lanyhult el a múlt hét utolsó napjaiban. A magyar korona megjavulása Zürichben egyáltalán nem lett volna hátrésmomentum, mert a korona megjavulásával arányban a koronakeréktről szóló értékpapírok megjavulása is indokolt lett volna. Technikai okokra lanyhult el a tőzsdé, főleg azokra az intézkedésekre, amelyeket a tőzsdéintézők léptettek életbe. A Girónak az értékpapírüzletből két hétre való kikapcsolása nagy zavart és bizonytalanságot támasztott ugyanis a piacon, amit a bankok még tételeg csak azszal, hogy a girón-kivüli fizetések kéthetes pedlőrására vétel és eladási megbízásoknak limittel való teljesítéséért és egyáltalánban a feladatoknak elfutásáért semmiféle szavatosságot nem vállalnak.

Igy a bankok, ha nem is formálisan, de lényegében kikapcsolódtak az értékpapírgazdaságból.

A bankügynökök az utóbbi napokban kiálltak a piacról, úgy hogy az a kéthetes átmeneti időt a tőzsdé nyári szünetének is lehet deklarálni.

Más momentumok is közbejártak abban, hogy az értékpapírgazdaság legutóbb mintegy 20-30 százalékkal visszacsúszott. A bécsi koronakontramin ugyanis, hogy bianco magyar korona eladásait fedezze, erősen kintlita Budapestre az arbitrage-értékeket, hogy megfelelő magyar koronakövetelésekhez jusson. Bécs sürgette kiadása a korona néhány nap óta tartó megjavulása alatt mind nagyobb mérvet öltött. Belsőből a budapesti piacra a Magyar Hitelt, Salgot, Allamvasutot és Dél-vasutat. És amint annakidején a nagy hámsze tulajdonképpen a kuliszból, szorosabban az arbitrage-értékek piacáról indult ki, úgy

most a lanyhaság is a kulisznak elbágyadásából táplálkozott.

A kontramin, amely már hónapok óta télenegre volt kárhozata és nem egyszer sikertelen kísérlet után véres fejjel távozott el a piacról, most végre el-

érkezettnek látta az időt arra, hogy sikeres betárást kíséreljen meg, ami azonban csak részben sikerült az előre szerveződő kontramin-csoportnak. Részben sikerült azért, mert a nagyközönség az első pillanában izgatottan nem vette el a fejét és mint máskor, ilyen alkalmakkor, nem sietett árúkra dobni készített darabait. Az árúknál csak az az kezek részéről volt sürgető, amely fedezetlen angazsmaikról akartak szabadulni, a 14%-ig emelkedő közpénztől való féltelmükben. A nagyközönségnek mindenestre a kelte óvatosságot ajánlják az elkövekenzők idejében és óva intjük, hogy hitélet vásárljon papirokat, mert a túlmagas közpénzt, amely a kéthetes tőzsdéi periódus alatt ca. 4% lesz, nem tudja behozni az esetleges ártöbbleten sem.

Először a közönségnek az a része, amely kifizetett papirokát rendelkezik, nyugodtan várhatja az elkövekenzőket,

mert szinte a küzdőben gyökereztek az a feltételek, hogy a magyar értékpiacon megindult értékelési folyamat még egyáltalában nem ért véget és az átmeneti fennakadás után az augusztus 27-ki követő tőzsdéi periódusban feltétlenül folytatódni fog a most megakadt szilárdulási folyamat.

A legutóbbi két nap alatt legérzékenyebben az arbitrage-papírok és a néha értékek szorodtak, míg a közép- és kisértékekben általában véve nem mutatkozott 10-15%-nál nagyobb áremor-szolódás.

A piac a szombati és vasárnapi magánforgalomban teljesen megnyugodott, bár nyomásos volt az üzletlenség, de észlelni lehetett azt, hogy

a kontramin abbahagyta fedezetlen eladásait, míg a nagyközönség maga egyáltalában nem kintli drut ki a piacra.

A hétfőn megkezdődő új periódusban a tőzsdéi jósk bár nem várnak emelkedést, de nagyobb ártöbbletet sem, a jövő hét a tőzsdéi augurok szerint inkább az üzletlenség jegyében fog lefolyni

Tőkeemelések a vasiparban. Két nem régen bevezetésre került vasipariparál: a Rothmüllernél és a Mérlegnél, amelyek a legutóbbi napok alatt is jól tartották magukat, értesüléseink szerint nagyobb arányú tőkeemelések készül.

A pénzüzetek csak kivételesen vállalnak megbízásokat. Mintán az óriási arányokban megnövekedett tőzsdéi forgalomnak a lebonyolítása a Giró- és Pénztárgylet teljesítőképességét meghaladta és ennek következtében a Tőzsdéintéző határozta szerint az augusztus 7., 9., 13. és 17-én köteendő tőzsdéi ügyletek nem a Giró után kerülnek lebonyolításra, a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének kötelekbe tartozó pénzüzetek ezután ügyvezetők ügyfeleik, hogy a Giró működésének szünetelése folytán a fentemlített időszakban nem lennének abban a helyzetben, hogy a megbízásoknak mostan divó nagy tömegét a megszokott gondossággal lebonyolíthassák és ezért mindaddig, míg a tőzsdén a Giró- és Pénztárgylet után lebonyolításra kerülő üzleti forgalom helyre nem áll — azaz előrelátó határozat augusztus 21-ig — értékpapírok eladására és vételére szóló megbízásokat csupán kivételes körülmények esetén vállalnak, amely körülmények fennfőgését az illető intézet fogja megállapítani az lykppen elvállalt megbízások tekintetében sem vállalnak továbbá a fentemlített pénzüzetek felelősséget azért, hogy ezeket teljesíteni fogják-e, vagy nem.

A Fűdhitelbank Részvénytársaság Paupera Ferenc elnökelete alatt július 31-én tartotta XII. évi rendes közgyűlést. Az 1922. üzletévről előterjesztett zárószámadás, melyet egy 56 millió koronás alapitka gyűmölészetéssé terhel, 78,896.654 korona tiszta nyereséggel zárult. A közgyűlés határozta értelmében az 1922. évi osztalószérvények augusztus 1. napjától kezdve a bank pénztáránál 200 koronával (100 százalékkal) kerülnek bevéltásra. A közgyűlés továbbá hozzájárult Paupera Ferenc dr. elnök azon javaslatához, miszerint a jelenlegi 84 millió koronát kitévő alapitka 180 millió koronára felemeltessék. A kibocsátási feltételek a következők: 2 darab régi részvény alapján egy új részvény vehető át 25.000 korona átvételi árfolyamon, amely az igényjog gyakorlatakor fizetendő be. Az elővételi jog 1923. évi augusztus 2. napjától augusztus 10. napjáig beszárólag gyakorolható a Fűdhitelbank Részvénytársaság főpénztáránál. (Elővételi pénztárolás délután 3-5-ig.) Az alapitkafel-törési művelet befejeztével a bank saját tőkét mintegy 6 milliárd 400 millió koronára fognak emelkndi. A közgyűlést követő ülésen az igazgatóság Paupera dr.-t. akinek egy a bank naggyá-fejlesztésében, mint a mostani tranzakció sikeres keresztülvitelében igen nagy érdemeket szerzett, elnöké és Sir William Garthwaite Bartet alelnökké választotta.

A Gazdaság Rt., mely programjába vette az őstermelésnek minden vonatkozásban való támogatását, foglalkozni kíván nyerstermények ipari feldolgozásával és forgalomba való hozatalával, valamint a szokásos banküzlet, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület nagytermében egyelőre egymilliárd korona alapitkával megalakult. Az igazgatóság tagjaival választottak: dr. gróf Almásy Imre (elnök), báró Waldöbtt Kelemen (alelnök), Bottlik József, Csobaj Gyula, gróf Jankovich-Bésán József, Jókay Szilágyi Miklós, dr. Kovács-Nagy Sándor, Koós Mihály, Lányi Mór, báró Mallott Nándor, Matkovits Sándor v. b. t. t., Melczér László, Mecner Tibor, Mikecz István, Purgly Emil, Putnoky Mária, Saily Tamás, Tankovits János, báró Trauttenberg Imre, Urbanovits Zoltán, báró Waldöbtt Frigyes, Szitay Tibor. A felügyelőbizottság a következőkből alakult: Kosinusz Viktor, Csajka Endre, dr. Drucker Jenő, Kern Imre, Szirmay József, dr. Szende Vilmos, Vitéz Árpád. A közgyűlésen megállapították, hogy azok, akik az intézet mögött felsorakoztak és körülbelül ötszáz ezer kat. hold földbirtokkal rendelkeznek, konstataáltak azt is, ezuttal először történt, hogy a nagyobb és kisebb gazdák pénzügyi téren összefogtak.

Az Esztergom-Szászvári Középbánya Rt. rendkívüli közgyűlése elhatározta az alapitkájukat 90.000 darab új részvény kibocsátása által 18 millió koronával

való felomelését azzal, hogy ezen részvények mind a régi részvényeknek ajánlataknak fol. A nyert felhatalmazás alapján az igazgatóság a jelen időpontban csak 45.000 darab részvényt bocsát ki és ezekre a régi részvényeknek 4:1 arányban elővételi jogot biztosít részvénykntknt 50.000 korona áron. Az elővételi augusztus 7-től 16-ig gyakorolható Budapesten a társaság főpénztáránál (V. Arany János-utca 25.) és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál (V. Fűrdő-utca 2). Wienben pedig a Wiener Bank-Vereinél.

A Nova alapitkémelése. A Nova Közlekedési és ipari részvénytársaság Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökének elnökelete alatt tartott rendkívüli közgyűlése alapitkájának 700 millió koronára való felomelését határozta el, melyből 350.000 darab 1000 korona névértékű 1923. üzletévre jogosított új részvényt bocsát ki és a régi részvények névértékét 200 koronáról 1000 koronára egészíti ki. Minden régi részvényre egy darab új részvény vehető át 10.000 korona, továbbá 400 korona kamat és költség lefizése mellett. Az elővételi jog augusztus 6-tól 14-ig be-szárólag a társaság pénztáránál, VII. Kertész uca 10. szám alatt gyakorolható.

A Concordia Szérbánya Rt. melynek Borsod-Szuhogyon, Pillyány, Andomák és Kislődön van 22.000 holdnyi kőszénterülete, közli, hogy tőkét át a weni Kola-bankház és a berlini Keyling és Thomaswerke közreműködésével 200 millió koronára emelte fel. Az igazgatóságba, melnek elnöke dr. Szontágh Tamás, a M. Kir. Fűdhitán Intézet igazgatója, a külföldi érdekeltségek képviselőiben Kola Richard bankár, mint alelnök (Bécs) és dr. Keyling (Berlin) mint tár-szónalepít be. A vállalat közli, hogy szónalepítve kapcsolatosan cement-, téglai, carbidgyárt és mészgyártást létesít, amelynek nagy tőkésükségletét a külföldi érdekeltségek biztosítják. A részvények egész eseklyt törődőknek a tőzsdéi magánforgalomban leendő elhelyezésével a vállalat Havas Sándor bankéget (Nagykorona uca 12.) bízta meg.

Demeccseri Ipari Rt. igazgatósága az augusztus hó 11-én tartandó közgyűlése az alapitkájának 40 millióról 100 millióra való felomelését javasolja. A társaság tulajdonát képezi a Demeccseri 26 holdon fekvő legmodernebb mezőgazdasági ipartelep, amelynek különböző részei már az idej kampányban fokozatosan működésbe helyeztetnek. A társaság bankári tővédőt a Magyar-Német Bank látja el.

A Corvin-filmgyár Rt. alapitkájának 200 millióra emelését határozta el. A 2000 korona n. é. új részvények 1:1 arányban 4000 korona plus 500 korona költség és helyjog adatként ki. Elővételi-jog 1923 aug. 8-ig Rákóczi-ut 9 gyakorolható, ugyanott aug. 15-től az 1922/23. szétvények darabonként 200 koronával váltaknak be.

A Bánfalvai Középbánya Részvénytársaság f. hó 27-én megtartott igazgatósági ülésen a 15 millió korona részvénytőkének 100 millió koronára való felomelését határozta el. E célból f. évi augusztus 6-ra rendkívüli közgyűlést hívott össze.

A Dunaharaszti Fapári és Fakereskedelmi Rt. közgyűlése elhatározta az alapitkájának 20 millióról 60 millió koronára való felomelését. Az újonnan kibocsátott részvényből a régi részvényesek 1:1 arányban 1150 korona, továbbá a költség és folyó kamat megtérítése ellenében részesülnek. Az elővételi jog 1923 augusztus hó 6-18-ig gyakorolható az Országos Központi Hitelbiztosítékot, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár, a Magyar-Amerikai Bank helyiségeiben vagy a vállalat pénztáránál Dunaharaszton. A fennmaradó részvénytőzsmennyiséget jogosult érdekeltség veszi át hosszabb szórólással, magasabb áron. A jogosult érdekeltség részéről Miklósinovics Mihán került az igazgatóságba.

Telöfögyár Rt. f. hó 1-én megtartott rendes közgyűlése az 1922/23. üzletévre részvénytőzsmennyiséget 200 K osztalék kifizetésé határozta el, mely a Wiener Bank-Verein magyarországi átktelepénél kerül kifizetésre.

Rex Lloyd Hajógyár Rt. igazgatósága az augusztus 3-iki közgyűlésen az alapitkájának 40.000.000 koronára való felomelését fogja javaslatba hozni, meg pedig olyformán, hogy minden 5 régi részvényre 3 újat darabonként 3000 korona áron. Az elővételi jog augusztus 7-től 12-ig beszárólag a Macey és Schreiber bankháznál (V. Zoltán uca 12.) gyakorolható.

valamint a közli tőkeemelési tranzakció hírére a Sajtóközöndi Árfolyama 19-26.500-ig és a Corviné 9-13-ig emelkedett.

A Georgia tőkeemelése. A nehéz papírok közül a Georgia a nagy haussenapokban is meglehetősen elhanyagoltan maradt, csak közvetlenül a legutolsó haussenapokban ugrott ki mintegy 30%-kal. Tőzsdéi hírek szerint ez azzal volt összefüggésben, hogy a Georgia újabb tőkeemelését már a napokban publikálják. A tőkeemelés kapcsán minden Georgia-részvény után, hir szerint, egy Pannónia Kender új ingyen a Georgia-részvényeseknek.

A Stephanem tőkeemelése. A Stephanem iránt a szombati magánforgalomban is nagy volt az érdeklődés. A Stephanemot a spekulációk főleg előnyös tőkeemelési hírekre fávoralizják.

A Osztrák Légészszet az olaszok vásárolják. A csütörtöki lángha napon erős feltűnést keltett az Osztrák Légészszet felmiliókronás áremelkedése. A nehéz értékek közül ez volt talán az egyedüli papír, amely ki tudta magát venni az általános áreszkedakdásból. Az Osztrák Légészszet nagyarányú áremelkedését azzal hozták összefüggésbe, hogy a bécsi és budapesti tőzsdén uszott darabokat az olaszok vásárolják, akik most majorizálási harcot folytatnak az Osztrák Légészszet-darabokban.

SZÍNHÁZI HÉT

Csak nem szerelemmel kezd? ...

— No hallja, hát van a világon szebb valami a szerelemnél. Persze, hogy azaz kezdem, sőt azaz folytatam is. Szóval a fiatal drámai művésznő hazament egyik napon és bejelentette a bankigaagatót papának, hogy ő bizony nagyon, de nagyon szereti a művészt urát, aki egyik Andrásyuti kis színházunkban már partnere is volt és ő soha az életben nem lesz másé, csak a művésze. A bankidirektor papa, aki egyébként kiváló közgazdasági szakember, nem ijedt meg, hiszen átélt ő már nagyobb bosszút is és a következőket mondta szerelmes szívtű kislányának:

„Édes fiam, én a te útadba nem állok, csak arra kérlek, hogy prolongáld a kötetet egy esztendőre. Ha azután egy év elteltével is szereted meg a művészt, legyen meg a te akaratod: olyan lakodalmat csinálunk, hogy még a ti veszétek. Beülhgy László, meg mindnyájunk veszére, Krausz Simi is táncolni fog!”

Ezt mondta az okos papa, az okos kislány pedig beleegyezett az esztendő várakozásba és most az Unió környékén két szerelmes sebesen lépési a kalendárium lapjait. Hátha becsapják az időt vagy legalább előre kergetik.

— Ezt a kisláncon aztán én is ott ábrakol tenni. De addig pletykázom meg valamit, kedves Smokingom.

— Szívesen, hisz ez a kenyerem, de még mindent el kell mondanom, mert látom, hogy a hétről maga semmit sem tud. Például tudja-e, hogy Somogyi Nusi autón Párizsba utazott. De ez még nem lett volna baj. A baj ott kezdődött, hogy az aranyos Nusi autóját Kondrom és Győr közt baleset érte. Pompás turalocsijának egyik pneumatikája kipukkadt. De még ez sem lett volna baj. A baj ott kezdődött, hogy a másik is kipukkadt, amireh nem volt tartalék. Az autó sántikálva beért egy kis faluba, Acra és megtorpant az állami cukorgyár előtt. A soffőr kiugrott a kocsiból, jelentkezett a tandócs urnál, a cukorgyár igazgatójánál és elmondta, hogy Somogyi Nusi művésznő autóját baleset érte, nagyon kérné hát az igazgatóságot, szíveskedjenek egy fölszegek pneumatikát eladni vagy kölcsönbe adni. A gyárban, hogy egy kipróbált kifejezéssel éltek, futótűzként terjedt el a híre Somogyi megérkezésének és mire a soffőr visszatért az autójához, a derék tisztviselői kar már az autót mellett udvarolt a művésznőnek. Egyszerre valakinek nagyszerű ötlete támadt, amit mindjárt szaktakba is döntött.

— Édes, drága művésznő, — szólott a szónok — mi szerünk egy pneumatikát, de viszont hálképen a művésznő itt marad nálunk reggelig és este fellép a cukorgyárnak műkedvelői előadásán!”

Somogyi Nusi nem olyan ám, hogy ne lenne benne ezer örömmel minden frásfásba. Mindjárt kiszállt a beteg kocsiából és természetesen neki kezdett a szerep tanuláshoz, amire este majd sor kerül. Bevonultak azután a nagyvendéglőbe és a vidéki rendező ur Nusit beállította a helyi színi darabjába és az előadásban olyan sikert aratott, hogy öröm volt nézni. Hajnalhasadáig folyt a tánc, reggel

azután a megreperált autón tovább indultak Bécs felé.

— No de most már, remélem, baj nélkül jutottak tovább? ...

— Baj nélkül, baj nélkül? Ahogy vesszük, mert még volt egy kis baj. Az osztrák határon jön a findné és megvizsgálja az autót.

— Víz-e valamit a kocsi? — kérdezi hangosan a német.

„Kívülem semmit! — mondja bátran Nusi, de bizony egyszerre csak elhűl erében a vér, amikor az osztrák findné egy doboz kockacukrot húz ki nagy dadallal az ülés alól. Somogyi Nusi alig tudott hová lenni az ámulattól és még ma sem értené a dolgot, ha a soffőr el nem monná volna, hogy a cukrot bizony a derék dicsák csempészték hálképen az ülés alá. No de szerencsére nem lett nagyobb baj, csak épen a cukrot kobozta el a német.

— Válpör nincs a héten?

— Maga, ugy látom, azt szeretné, ha minden hétre esne egy vállás. De én megnyugtatom, hogy e héten nem történt vállás, vagy hogy hivatalosan beszéljek, házastársi viszonyát senki sem bontotta fel. A legutóbbi, a gyönyörű filmprimadonna és a direktor közti már véglegesen befejeződött, sőt, hogy tovább menjek, az elvált, szöke primadonna rövidesen férjhez megy egy berlini filmidrektorhoz, az elvált igazgató pedig, — de pszt! erről egy szót se — beleszeretett egyik színháza egyik herceg kis tagjába, akít a közönség már több mint ötvenszer látott egymásután a ragyogóan szép színpadon.

— Majd meg ebéd is házasság lesz.

— Az sines kislánca, hiszen mindnyújan isten kezében vagyunk.

— Volt-e a Trónörökös főpróbáján a Renaissanceban?

— Voltam és nekem is feltűnt, ami magánál és amit mondaní akar, hogy tudniillik a lapok pontosan megírják, ki hol nyaral és a főpróbán mégis mindenki ott volt, tout Budapest, az is, aki nyaral. Ugy-e jó volna tudni, hogy ez hogyan történéhetett. Hát lássa, elmondom én ezt is magánál. Van ugyanis a Renaissance Színháznak egy olyan kitűnő főtűkára, aki valóságban ritkítja párját. Beregi Sándor, mint tudja. Beregi doktor ur tehát egy héttel a főpróbára előtt mindenkinek elküldte jegyét. Ment a levél Fűredre, Stófsokra, a Lidóra, a Nordseehez, szóval a világ négy táju felé s így aztán összesereglettek a teli főpróbások valamennyien. Jekkelfalussy hegyelme ur például Balatonfűvdről érkezett haza főpróbálni. Hegedűsék Mariabesnyőről jöttek be, Ráskai Ferenc és Molnár Aranka Párisból siettek haza, Rajnaldé a Hűvösvölgyből, Berkovits Bandt a badeni vonat hozta vissza, a kis Varga Sárít meg a liddi express, Vázsonyi Vilmost autóból hozta a főpróbára. Ő nem külföldről jött, csak a parlamentből, Rassayval együtt.

— Mondja, Smoking, maga mindent lát, Kövessy Albert a Fészekben kapott egy ajánlott levelet. Mi volt abban?

— Azt is tudom. Molnár Ferenc küldte Takóból az ajánlott levelet, amelyben egy kis skatulya volt; a skatulyában pedig szivarvégék, de nem ám olyan egyszerű piciny végecskék, hanem jókora szivaradarabok. Kövessy direktor ugyanis, aki egyébként a Fészek s az egész művésztársadalom egyik legszereplőbb tagja, szívenedélyes pipázó s főként a petlyes regalítás, meg a britanika levágott kis végecskét szereti pipájában. Molnár Ferenc ajándékoz leg több ilyen szivarvégét s most, hogy a kiváló úr nyaral,

bizony csak amolyan magyar dohány füstölög Kövessy pipájában. Molnár azonban nyaralásában is gondolt jó cimborájára s ezért küllte el az összegyűjtött szivarvégeket Kövessynek, ami a legviccesebb, egy sor irás nélküli.

— S mit felelt Kövessy, mert tudom nem hagyta válasz nélkül.

— Kövessy teleírt vagy négy drkus papírt, amelyet így kezdett:

„Kedves Feri! Soraidból látom, jól vagy...”

Tizenhat év után ...

Elmondja: TÖRZS JENŐ

Tizenhat esztendő után ma, ebben a pillanatban lépek először új deszkákra, mint rendező tag. Rendez tag?! Erről, istenem, beszélhetnék, mert hiszen én rendez voltam ott is, a másikkal, próbát soha el nem késtem, megtettem, amit parancsoltak, nem veszekedtem tizenhat esztendő alatt sohasem.

— Bevallom, kissé elfogódott vagyok. A szíven verése mint-ha nehezülne, amikor most, e percben, tizenhat esztendő után új színpadra lépek, hogy egy hamleti királyfiu lelket kitáram a közönség előtt. Új közönség, új szörkörök és új kulisszák, félek, hangom jól hangzik-e majd az új levegőben? Nem... Egy perceg voltam csak benn és máris érzem, egy nánással magasabban kell beszélnem, mint a másik színházban. Ez nagyobb és magasabb, több hangot kér.

— Most újra bemegyek. A ragyogó palotában már vár a császár. Ez a komédia. És lelkemben ott ég a nagy kérdés: vajon hol telik el a jövő tizenhat esztendő? ... Ez, meg az élet.

RÖVID HIREK

ROBOZ IMRE,

A Színház és Fővárosi Operettszínház igazgatója a vállalatát egy hónapra a Vigszínház és Fővárosi Operettszínház egy napi teljes bevételét kapja egyhávi igazgatói tiszteletdíj.

FALUS ISTVÁN

a Színészegyesület iskolájának szép sikerrel végzett növendéke Janovics Kolozsvári színházhoz szerződött.

BEREGI OSZKÁR

egy budapesti ház megvételére alkuszik.

LAZÁR ODÓN,

a Király-színház igazgatója Párisban van.

HALMAY TIBORT

Király Ernő ki akarja vinni Amerikába.

PAKOTS JÓZSEF

„Egy karrier története” című színdarabját, amelyet annak idején a Nemzeti Színház mutatott be, színehozzák Amerikában. Az amerikai ügynökség már előleget is küldött a szerzőnek.

A VÁRSZÍNHÁZ

az új szezonban nem nyitja meg kapuját a közönség előtt. Igazgatója, Czákó, Eger Állomáshelye mellé meg egy várost kap.

AZ EGRÍ CSILLAGOK

című filmet, amelyet tudvalevően Fejős Pál rendez, már megvásárolta Amerika.

A „POMPADUR”

első komoly próbái augusztus vége felé kezdődnek a Fővárosi Operettszínházban, amelyet Fall Leó is megjeleneik.

KÜRY KLÁRA

Tahiban tölti a nyarat.

„A PILLANGÓFÖHADNAGY”

Harmath Imre és Komjáthy Károly Király-Színházban nagy sikert aratott darabja most került szíre Madrában.

RENDEZŐI TANSZÁKOT

állítanak fel a színházakadémián.

DR. NOTHNAGEL

„Hald” című művéből mimodrómát írat Reinhardt. A drámának több száz szereplője lesz, valamennyien szellemek s Reinhardt fogja rendezni.

*A trónörökös. (Bemutató a Renaissance-Színházban.) Vajda Ernőnek, „A szerelem vására” és a „Váloperes hölgy” sok világsikert látott szerzőjének új darabját mutatta be tegnap a Renaissance-Színház. „A trónörökös”, a hatások izgalmasával és szuációjában a „Szerelm vására”-hoz áll közel, de abban különbözik attól, hogy forró, rokonszenves líra fítt az egymást izgalmas fordulatossáiban követő jelenetek sorát. Talán a mayerlingi tragédia tragikus végezte lebeg ki nem mondotan a dráma felett, amely azonban eöklül a történelmi hátér nélkül is a maga nagy drámaiságával állandó leköltöttségben tartja a nézőt. A premier közönsége lelgetviszassajfajta figyelt a raffaint színpadi bonnyoldmasszával felépített mesét és a Renaissance-Színház igazán paradés előadását, mely az utóbbi évek egyik legnagyobb színpadi szenzációja. Törzs (A trónörökös), Csontos (A császár) pártánl ducitje, izgalmas összecsapással, Simonyi Mária sokszintű szuggesztív művésze, Sugár Károly pregnáns tükös komellórija, Thurzó Elvira és Boray kitűnő figurái megannyi meglepetése az előadásnak, melynek Bárdos Artur rendezése és Márkus László pompás díszletel adnak ritka keretet. A közönség minden telvonás után számtalanszor kitapsolta a szereplőket.

*Szezonnyitás az Unió színházában. Jövő esztendőre, 16-án kezdődik az idei évad az Unió színházában. Elsőnek a Király-színház nyílik meg a „Sörga kávé” előadásaival. A színház tagjainak azonban már szerdán, 8-án jelentkezők kell, mikor is a próbakat megkezdik. — Pénteken, 17-én a Belvárosi Színházban játszanak először. Itt Lenormand nagysikerű drámájával, a „Névtelenek” előadásával kezdődik a szezon. Mindkét színház megnyitójára vasárnapról, 12-től kezdik árulni a jegypanzárakat a jegyeket. A színházakat a nyári szünet alatt felrészítették s a kitűnő színelvő-készítők a legkellemesebb levegőt biztosítják.

*Nyolc órákor kezdődnek a Renaissance Színházban „A trónörökös” előadása.

*Egyedül álló eset, hogy Kőszínház egész nyáron szüfolt házak mellett játszik. Ezt a sikert érte el a Fővárosi Operettszínház a Három gróciával, mely a hatvanadik előadás után is lankadatlán vonzerővel folytatja dicsőfőse pályafutását.

TROCADERO

Fényes megnyitó műsor

*Ferenczi Károly,
Sárosi Bandi, Kmochné,
Barna Sári, Kende Mária,
The 4 comedi boys stb. stb.*

**Kezdeté 9 órákor
Záróra 5 órákor**

Hamisfogakat aranyat, ezüstöt, platint, legmagasabb díjat, örökéletet, ékezet napilapra veszek! — Üzlet Rottenbiller-napon 39. (Lövésd tér sarok) Oránvási 1. utcai förtalás

Hirdetjük és fizetjük a lehető legmagasabb árakat **aranyért, brilliánsért** esztendő 80-100 koronáig. Hamisfogakért 1000 koronáig GELLÉRT TESTVÉREK Eötvös ucca 6

**Ne fektesse minden
pénzét értékpapírba**

ha nem legyen azonnal beköltözhető családi
házat vagy telket

mert az ingatlanoknál az Aranykölcsés Rt. átváható. Bővebbet **Békési Eszter** a tulajdonosi bizottság elnöke. VII., Almasi tér nyolc. Telefon: József 124-16

VASARNAPI SPORT

Eperjessy rekordidő alatt nyerte a 800 m-es bajnokságot

Altalában jó eredményekkel zárult a bajnoki verseny - NSC 100 m. vegyes stafétája legyőzte a MAFC csapatát

A bajnokság második napján esendőbb volt a Duna, az eredmények is jobbabbak voltak... NSC kontra MAFC

Uharczky a fleyer, Tóth Gyula a steher bajnok. Grimm egy futamban legyőzte Uharczkyt

Szeles időben, mintegy 5000 főnyi közönség előtt futották le a mai napon az 1 km-es bajnokságot és az 50 km-es motorvezetéses bajnokságot.

A versenyt, mert állítása szerint Bartha egy másodperccel hamarabb indult el.

- Másodosztályú verseny 50 m. 1. Hollós (III. ker.) 23.6 mp. 2. Bosik (BKAC) 33 mp. 3. Boross (MTK) 34.2 mp.

- NSC 100 m. vegyes staféta. 1. MAFC (Sipos, Virányi, Eperjessy). 2. BKAC.

haszna, hogy Grimm bebizonyította a zürichi kiküldetésre való jogosultságát Burghardt előtt.

- KK). 3. Grimm (EKE). II. futam. 1. Grimm (EKE). 2. Uharczky (VII. KK). 3. Burghardt (VII. KK).

Víziló

Magyarország-Ausztria 3:3 (3:1) Liehner dr. beadást Kesserű I. védteletlenül a hálóba juttatja.

- Néhány sikertelen támadás után a közönség irányított labdát Kesserű I. hálóba juttatja.

A honvédség versenye

A honvédség 1928. évi bajnoki versenyét vasárnap nyitották meg az evezős bajnoksággal.

- Bombamerénylet Düsseldorfban. Paris, augusztus 5. A Havas iroda jelenti Düsseldorfból, hogy Stahlhofenban órszávitáskor bombát dobtak.

Alagi versenyek

A Magyar Lovaregylet augusztus meetingjének első napja változatos programot nyújtott.

- I. Eladóverseny. 1000 m. Vigadó, Gyere ki indulnak legjobban a géptől. A fordulónál Gyere ki tör előre.

Menjünk az Angol Parkba!

Férfialag Robin és Gyöngyi vezet, különben a mezőny együtt van.

Advertisement for 'Borsos' featuring an illustration of a horse and rider, and text promoting 'NYARI RUHÁK HOLZER'.